

a pošti prejemam:

za
eto leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — h
setri » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

f. upravništva prejemam:

za
eto leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — h
setri » 6 » — h
mesec » 1 » 70 »

za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Narednine in inšerate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar
jeve ulice št. 2.

Rekopisni se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme
niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 153.

V Ljubljani, v sredo, 8. julija 1903.

Letnik XXXI.

Bolezen sv. očeta.

Najnovejša poročila.

Telefonična poročila došla v
Ljubljano dne 7. julija do polu-
noči.

Sv. oče operiran.

Rim, 7. julija. Ob 3/4 na 11 zjutraj je profesor Mazzoni prišel k sv. očetu, kate-
rega je našel v postelji. Profesor Mazzoni je
vprašal sv. očeta, ali bi dovolil operativni
poskus, ki bi mu donesol olajšanje. Sv. oče
je temu takoj pritril. Operativni poskus je
bil jako priprost ter je zdravnik mej rebroma
vbrizgnil kokain, tako da sv. oče ni čutil nič
bolečin in je tekočina, ki mu je delala po-
sebnost težave, bila odstranjena. Po operaciji
so zdravniki izdali zdravniško poročilo, v
katerem pravijo, da je sv. očetu bolje. Maz-
zoni pravi, da z ozirom na zdravstveni po-
ločaj sv. očeta se ne vda optimističnim na-
dejam, vendar pa je bolezen taka, da je že
često pri mnogih bolnikih povzročila prese-
nečenje. Ni izključeno, da sv. oče živi še
več dni.

Rim, 7. julija. O operaciji poročila
»Agenzia Stefani« naslednje: Ko je sv. oče
zagledal profesorja Mazzonija, bil je nekoliko
vzburčen, vendar se je skoro ohrabil, ko je
zagledal smehljajoči obraz Mazzonijev.
Vprašal je: »Ali se gre za malenkostno
stvar?« Mazzoni je odgovoril: »Gotovi bomo
v par minutah.« Sv. oče je nato dejal:
»Res? Na vsak način, storite po svoji pre-
vidnosti. Mi imamo zaupanje do Vas.« Bol-
nika, ki je sedel na naslonjaču, je vzdignil
sluga Centra na posteljo. Pred operacijo je
sv. oče še tiho molil. Profesor Mazzoni, pod
piran od dr. Lapponia, je vzel brizgalnico
in je dejal: »Dovolite mi Vaša Svetost po-
gledati.« ... Mej tem, ko je sv. oče sam
pomagal odgaliti svoja prsa, napravil je dr.
Lapponi ubrizg s kokainom. Sv. oče ni po-
kazal nobenih bolečin. Mazzoni je za po-
skušnjo napravil vbodljaj, pri čemur je pri-
teklo nekaj tekočine. Ko se je to posrečilo,
je takoj pričel delovati z Pravazovo malo
brizgalnico, da je odstranil tekočino. Ope-
racija je valed izredne spretnosti Mazzoni-
jeve izvrstno vspela in je trajala le kratek
čas. Odstranilo se je z opera-
cijo 800 gramov krvave teko-
čine. Mazzoni je rekel papežu: »Operacija
je končana.« Sv. oče je odgovoril: »Kaj,
Vi ste že gotovi?« Mazzoni: »Gotovi!« Sv.
oče je vprašal: »Zakaj nisem ničesar čutil,
ko me je vendar sicer pri injekcijah vedno
bolelo.« Mazzoni: »To je pripisovati izred-
nemu novemu aparatu, kat rega pokažem
Vaši Svetosti, ko ozdravite.« Papež je dejal
nato: »To je že res, ampak še več se je
zahvaliti spretni Mazzonijevi roki.« Po ope-
raciji je zavezal Mazzoni rano z vato, ni-
močeno v kolodij. Nato so zdravniki izdali
buletin. Mazzoni je ob 3. uri popoldne za-
pustil Vatikan, kamor se je povrnil ob 8. uri
zvečer. V pogovoru s poročevalcem »Agen-
Stefani« se je izrazil profesor Mazzoni, da
je za sv. očeta še vedno nevarnost, ker se
pa tu gre za bolezen, pri kateri so možna
presečenja, utegne sveti oče živeti še tri
dni.

Rim, 7. julija. Profesor Mazzoni izjav-
lja, da o sigurni prognozi, kako se bo bo-
lezen razvijala, ne more biti govora. Živ-
ljenje sv. očeta je v božjih rokah. Sv. oče
se po operaciji, ki je vspela, dobro počuti.
Pri operaciji se mu je iz oprane mrene od-
stranilo skro en kilogram hematidnega se-
ruma. Vse je odvisno od tega, ako se bo
posrečilo delovanje ledvic spraviti zopet v

red. Sv. oče je jako slab. Zvest se je sv.
očetu zopet povrnila.

Rim, 7. julija. Listi so izdali posebne
izdaje. »Voce della Verita« naznanja: Danes
zjutraj je prišlo 8 kardinalov in knez Mas-
simo k postelji sv. očeta. Ob pol 6. uri je
zahteval sv. oče, naj pride v sobo njegovo
služabništvo. Služabnikom je dejal: »Bliža
se trenotek slovesa. Kmalu pojdem v več-
nost.« Ljubozljivo je nato podelil služab-
ništvu blagoslov. Pozneje se je sv. oče zopet
bolje počutil.

Rim, 7. julija. (Poročilo »Agenzia Ste-
fani« ob 7. uri 30 minut zvečer). Zdravstveni
položaj sv. očeta se po objavljenem zdrav-
niškem bulletinu ni spremenil. Nevarnost
katastrofe vendar traja še vedno, dasi je
operacija sv. očeta donesla olajšanje.

Rim, 7. julija. Sv. oče je želel tudi
danes zvečer brati časnike. Priredili so zanj
posebno izdajo »Osservatore Romano«, v
kateri je bil zdravstveni položaj sv. očeta
precej optimistično opisan, dočim je v pravi
izdaji položaj pesimistično opisan. Priredili
so tudi posebno izdajo »Voce della Verita«,
v kateri so bila za sv. očeta vsodbujevalna
poročila. Posebno z veseljem in z zadošče-
njem je sv. oče sprejel poročilo o seji ob-
šinskega sveta v Rimu, v kateri so katoliški
in liberalni zastopniki soglasno izrekli željo,
da bi sv. oče okreval.

Sv. oče sprejme sv. zakramente.

Rim, 7. julija. »Osservatore romano«
in »Voce della Verita« izdajata posebne iz-
daje z bulletini o bolezni sv. očeta in poži-
vata vernike, naj molijo za bolnega papeža.
V cerkvah je izpostavljeno Najsvetnejše.
Avstro-ogrski poslanik grof Szecheny je
ob 2. uri popoldne došel v Vatikan vprašat,
kako se počuti sv. oče. Tudi vsi drugi diplo-
matični zastopniki so prišli h kardinalu
Rampolla. Dr. Lapponi je zapisal bolnemu
papežu vino in konjak in inhalacije
s kisikom. V Vatikanu niso mislili, da bo
sv. oče tako nenadoma hudo obolel. Kar-
dinal Oreglia, najstarejši kardinal in
kamerlengo, je na željo sv. očeta vse po-
trebno ukrenil, da prevzame vodstvo v slu-
čaju katastrofe. Prepovedal je vsem tujcem
in tudi papeževim funkcionarjem dostop v
prvo vatikansko ložo. Zapreti je dal knjiž-
nico, muzeje in lože ter ključke sam shranil.
Proti večeru so se podali kardinali Respighi,
Agliardi, Casali, Triepi, Machi, Gotti, Vives,
Perotti, Della Volpe in Cassetta v Vatikan.
Na sv. Petra trgu je bila zbrana velika mno-
žica. Kardinali so se podali v sobo k bol-
nemu sv. očetu, da so bili navzoči pri spre-
jemu sv. popotnice. Ob 6. uri 30 minut je
prinesel magr. Pifferi iz Pavlinske ka-
pele sv. popotnico v spremstvu nobelgar-
distov in papeževga orožništva v veliki uni-
formi. Vse je pokleknilo, ko je magr. Pifferi
stopil v sobo s sv. popotnico, katero je sv.
očetu podelil kardinal Serafin Vanutelli. Sv.
oče je sedel v naslonjaču, ker je takrat težko
dihal. Sv. oče si je sam nadel
štolo in je molil »Confiteor«. Ko je sv. oče
prejel sv. obhajilo, je bil videti kakor za-
maknjen. Navzoči so jokali. Kardinali so pri-
stopili k papežu in mu poljubili roko. Sv.
oče je stisnil kardina'u Ferratta roko in
dejel »Eminenca, bližamo se večnosti!«

Rim, 7. julija. Laški kralj je zapove-
dal, naj ga neprenehoma informirajo o
zdravju sv. očeta. Ministerski predsednik
Zanardelli je ostal v Rimu, da je pri-
pravljen za vsak slučaj. Imel je daljšo kon-

ferenco s podtajnikom notranjih zadev Ron-
chetti in policijskim šefom Sconardi.
V slučaju katastrofe bo laška vlada zavzela
stališče, kakor leta 1878 povodom smrti
Pija IX.

Rim, 7. julija. Sv. oče je zapovedal,
naj verze, katere je zložil včeraj, takoj od-
dajo v tiskarno, ker hoče videti še ko-
rekturo.

Dunaj, 7. julija. Po poizvedbe o
zdravstvenem položaju sv. očeta so v tukaj-
šnjo nuncijsko poslali nadvojvodinjo Marija
Terezija in Marija Annunziata in nadvojvoda
Fran Ferdinand. Tudi več diplomatičnih za-
stopnikov je poslalo po poizvedbe.

Rim, 7. julija. Osebni zdravnik dr.
Lapponi od 3. ure zjutraj ni zapustil pape-
ževih sob. Bolnik je preživel noč v polsnu.
Ako je čul kak glas, odprl je oči, ne da bi
spregovoril kako besedico. Vaako četrt ure so
mu podajali na mali žličici konjaka ali pa
marsalo. Voljno je to dopustil, kakor je sploh
pokoril se vsem zdravniškim odredbam. Zju-
traj je postal nemirnejši, premikal se je po
postelji in semtertje zastokal. Zdravnik ga je
dal prenesti v naslonjač, kjer je dremal
pol ure, ne da bi se gnil. Nato je zopet
prišel tožiti. Ob pol 6. uri so ga sedečega v
naslonjaču nesli k odprtemu oknu. Jutranji
zrak ga je zopet poživil, nakar mu je zdrav-
nik hitro zopet dal krepčila. Nato je sv. oče
zopet za nekaj časa omedlel.

Berolin, 7. julija. Cesar Viljem je
zaznal za bolezen sv. očeta na krovu vojne
ladije »Henzollern«. Cesar je na potovanju.
Pri službi božji na krovu je opravil cesar
molitev za sv. očeta in je dejal: »Papež, ka-
tereja poznam in častim, je v nevarnosti,
molimo zanj!« Cesar je nato glasno molil in
koncem molitve pristavil: »Svet potrebuje
velikih in plemenitih mož! Naj bi vsegamo-
godni Bog sv. očeta ohranil še dolgo vrsto
let!«

Dunaj, 7. julija. Dunajski listi hočejo
vedeti, da bo Avstrija v slučaju, da bo kar-
dinal Rampolla oficijelno imenovan kandida-
tom, vložila svoj veto. Dalje poročajo, da
se je pri kardinalu Gotti zbralo 11 kardinalov,
bi so se izjavljali o svojem mnenju glede
novega papeža. Čula so se imena Vanutelli,
Gotti in Rampolla. Dunajski listi ho-
čejo nadalje vedeti, da bo kardinal Oreglia,
ako bo izvoljen papežem, nadel si ime Pij X.,
ker je bil od Pija IX. imenovan kardinalom.
Drugi kardinali bodo v slučaju izvolitve
sprejeli ime Leon XIV., ker jih je Leon XIII.
imenoval kardinalom.

Rim, 7. julija. »Avanti« poročila, da se
je dopoldne vršilo zborovanje kongregacije
»Propagande fide«, pod predsedstvom kar-
dinala Gotti. Pri zborovanju so bili
navzoči kardinali Agliardi, Steinhuber, Vives
in drugi. Zborovanje je bilo jako važno.

Dunaj, 7. julija, ob tri četrt
na 12 zvečer. Poročila, ki so ob tej
uri došla sem, pravijo, da osebni zdravnik
svetega očeta le še umetno vzdržuje pri živ-
ljenju. Vsakih deset minut mu injicira
krepčilne tekočine, kar sveti oče pušča brez
ugovora.

Rim, 7. julija. Listi pravijo, da bo
konklave v slučaju smrti Leona XIII. trajal
veliko dalje, nego leta 1878 po smrti papeža
Pija. Taliani pride v Rim skupno s kardi-
nalom Gruša. Južna železnica bo dala cer-
kvenima knezoma v porabo salonski voz.
Taliani je baje izjavil, da se bo pridružil pri
konklavu večini.

Dunaj, 7. julija. Po Portugalskem,
Španskem, Angleškem in Francoskem se

opravljajo molitve za sv. očeta, da bi mu
Bog še podelil zdravje.

Berolin, 7. julija. Ko je nemški
cesar Viljem II. prejel poročilo o nevarni
bolezni svetega očeta, je odredil, naj se moli
za sv. očeta. Tudi sam je molil, naj Bog
ohrani še mnogo let sv. očeta Leona XIII.

Dunaj, 7. julija. Naslednikom Leona
XIII. se imenujeta Gotti in Rampolla.
Veliko upanja ima baje po mnenju dunaj-
skih listov Gotti.

Rim, 7. julija. Poleg Gotti in
Rampolle se širijo vesti tudi za Ca-
pecelatro, da bo izvoljen papežem.
A zopet drugi trdijo, da je to izključeno,
ker je Capcelatro prestar. Tudi brata Va-
nutelli se imenujeta.

Brzjavna poročila »Slovenca« danes zjutraj.

Rim, 8. julija. O operaciji sv. očeta
se še poročila: Ko je dr. Mazzoni vzel svetega
očeta pod roke in ga obrnil, dejal je sv. oče:
»Bravo, doktor. Kajne, sedaj sem lahki!«
Po operaciji se je sv. oče smehljaj in dejal
Lapponiju: »Kaj mislite g. doktor, kaj bi bil
vender vzrok bolezni, ko sem vendar vedno
izpolnjeval vsa Vaša navodila.« Lapponi je
šaljivo odvrnil: »Ne vedno, sv. oče!« Mazzoni
je dejal: »Pri zadnjem konsistoriju se je
Vaša Svetost utrudila? Sv. oče: »Pojdite,
pojdite! Pri tem konsistoriju sem vendar
Vašega rojaka Talianija imenoval kardinalom!«
Mazzoni: »Upajmo, da ni bil to Vaš zadnji
konsistorij.« Sv. oče: »Jaz nimam nobenega
upanja več.«

Rim, 8. julija. Mesto je kakor za časa
vojake. Vsi rezervniki so poklicani pod orožje.
Na Damasovem dvoru stoje pomnožene pa-
peževe straže.

Rim, 8. julija. Kardinal Macchi je
prišel v konflikt s francoskim poslanikom
radi protektorata pri konklavu.

Rim, 8. julija. Zdravniki se vedno
bolj čudijo naravi sv. očeta, ki čudovito
kljubuje bolezni. Pravijo, da z operacijo ni
bilo možno odstraniti splošno slabost, ki
utegne vsak trenotek dovesti do katastrofe.
Po operaciji se je sv. oče veselo razgovarjal
in je sam dejal, da mu je močno odleglo.

Dunaj, 8. julija. Poročevalce »Zeit-
ung« poročila, da je Mazzoni posebno radi tega iz-
vršil operacijo, ker so nekateri zdravniki tr-
dili, da sta se z Lapponijem zmotila v di-
agnozi.

Rim, 8. julija. Izvenvatikanski listi
poročajo, da je baje prišlo do konfliktu me-
dij kardinaloma Oreglia in Rampolla. Priprave,
katere je pričel Oreglia za konklave, je
Rampolla ustavil, češ, da se do smrti sv.
očeta ne bo nič pripravljalo. Vse vesti, o
kajih konfliktih so bržkone popolnoma iz-
mišljene.

Rim, 8. julija. Kardinal Oreglia
je zapustil svoje stanovanje in se preselil v
Vatikan, kjer stanuje v sobah tretjega nad-
stropja nad stanovanjem papeževim blizu
Rampolle. Za slučaj konklava ga bo pod-
piral podkamerlengo Passerini. Za kon-
klave določenega ceremonijala ne dobe kar-
dinali tiskanega, ampak ga spiše ceremonijar
na podlagi starega ceremonijala, ako papež
Leon XIII. ni sestavil o konklavu kake bule,
ki se pa sme še-le po smrti vpogledati.

Rim, 8. julija. V svoji pesmi, katero
je zložil sv. oče predvčeršnjim in v kateri
je dejal, da je njegova zadnja pesem, kliče
sv. oče Odrašenika, Mater Božjo ter se po-
slavlja od vseh vernikov.

Rim, 8. julija. Hipno zboljšanje zdravja sv. očeta, ki se je pojavilo po operaciji, je vatičanske kroge silno razveselilo, zdravniki pa se drže jako rezervirano in pravijo, da more sv. oče rešiti le duždež. Dr. Lapponi je dejal, da o ozdravljenju ni govoriti. Slabosti se ponavljajo. Potreba bo skoro gotovo nove operacije.

Bolazen sv. očeta

Govoriti, da je zbolel sv. oče na kaki posebni bolezni, je nemogoče. Sedanje stanje je pojav oslabiljenja celega organizma, v prvi vrsti srca. Z utripanjem srca se goni kri po vseh delih života; ako tedaj delo-

vanje te centrale celabi bodi si iz katerega koli vzroka, pride delovanje vseh celalib organov v nered. Tako oslabiljenje nastane pri akutnih boleznih, kakor pljučnica itd. in je posledica prvotne bolezni. Normalni razvoj starosti je pa polagoma razvijajoče oslabiljenje srca, in če tedaj nastopi ta prvotni vzrok, sledi polagoma tudi oslabiljenje drugih organov, in tedaj ni mogoče govoriti o kaki posebni bolezni. Saj pa tudi ni čuda, da se pojavijo taka znamenja pri 93letnem starčku. Ako pomislimo, da doseže človek, ki je samo fizično deloval in ni skušal vpliv duševnega intenzivnega delovanja na življenski organizem, le redkokrat tako visoko starost, koliko bolj se moramo čuditi, da je dosegel

Leon XIII. starost 93 let. V letih, s katerimi je zasedel sv. oče prestol sv. Petra, se drugi ljudje navadno podajo v zaslužni pokoj, ker so duševno in telesno oslabili. Leon XIII. je pa zasedel prvi prestol sveta, ki nosi pa tudi velikanško odgovornost, in ki zahteva velikanško duševno delo. Res duždež Božji je, da je vtrajalo srce pri tako napornem delu do visoke starosti 93 let, in če sedaj konečno ne more svojega dela več izvrševati, je to le fiziološki normalni pojav izida starosti.

Mogoče je, da se z umetnimi sredstvi še nekoliko oživi srce, a dolgo ne more več trajati. Narava zahteva svoj tribut! Organi bodo polagoma odpovedali svoje delovanje,

želodec ne zahteva več hrane, v možganih nabira se, kakor v drugih delih telesa valed nerednega krvotoka tekočina, zavest izgine polagoma, dihanje pljuč je površno, človek leži v „agoniji“, dokler ne preneha tudi srce utripati. To je naravni fiziološki izid človeškega življenja. Kakor je B. žja milost obdarila organizem sv. očeta Leona XIII. s čudovito, izvanredno energijo, tako mu tudi ne pretrga bolezni niti življenja, duša zapustila bo telo, ko je to dovršilo svoje delo na zemlji.

Govoriti tedaj o kaki bolezni sv. očeta ni mogoče, to so fiziološki pojavi starosti, normalni izid človeškega življenja, ko to doseže gotovo starost.

12. 7. 1903

jalkami živil in Vodnikovem trgu bankovec za 10 kron.

Nogo pod kolo. Včeraj popoldne ob pol 3. uri se je na Dunajski cesti Svetlinovemu hlapcu Františku Glogovškemu v Linhartovih ulicah št. 28 strl voz in mu je truga z gramozom padla na tla. Glogovšek je skočil z voza in dobil desno nogo pod kolo, katero mu je šlo čez nogo in mu pomerkalo palce.

Obešenca so našli. Danes dopoldne našel je paznik A. L. pri Koslerjevem bajerju v gozdu za Gradom na dravesu viseti obešenca. Dognalo se je, da je obešenec posestnikov sin in bivši Koslerjev delavec Josip Japelj iz Črne vasi, star 34 let. Kaj je fant napotilo, da si je končal življenje, dosedaj še ni znano.

Izseljenci. Danes po noči odpeljalo se je z južnega kolodvora v Ameriko 20 Slovencev in 129 Hrvatov.

Pretep. Valentin Lucin, 11 let star, Sv. Petra cesta št. 19; Franc Laznik, 13 let star, Sv. Petra nasip št. 3 in Leo Lukas, 13 let star, Sv. Petra nasip št. 1 so se včeraj zvečer na Sv. Petra nasipu med seboj sprli in stekli in je Lucin udaril Lukasa s pestjo tako nad levo oko, da ga je poškodoval. Laznik se je za Lukasa potegnil in udaril Lucina po nosu. Čevljaraki mojster Franc Kovač in policaj sta fante razdvojila in pomirila.

Konju počil želodec. Miha Bajc, posestnik v Podjani št. 10, pripeljal se je včeraj popoldne v Ljubljano in dal konja v hlev pri Figovcu, a takoj je konj obolel. Začelo ga je napenjati in ker ga ni nihče zdravil in mu pomagal, je ponoči poginil. Počil mu je baže želodec.

Matura na moškem učiteljski se je končala danes popoldne. Imeje 24 oglašanih maturantov, jih je padlo 6 maturantov na 2 meseca. Dva sta odstopila takoj po pismeni maturi, dva pa pri ustmeni. Ostali so napravili izpit. Deželni šolaki nadzornik g. Hubad je postopal z izvenredno strogostjo.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Svojega očeta udaril. Jožef Šter, čevljar v Spod. Dupljah, je prišel dne 3. majnika t. l. pijan domu. Ko je videl svojega že priletnega očeta v sobi na skrinji sedeti, zadril se je nad njim, kaj da tu dela ter ga počel biti s pestjo po obrazu in po vrhu glave. Sodni dvor se je oziral na njegovo pijanost ter ga je obsodil le na tri tedne zapora. — Spešni voznik. Dne 25. majnika t. l. patroliral je po vasi Zminec orožnik in zapazil na cesti tri voznike od katerih je zadnji na svojem vozu spal. Orožnik je skočil na voz in zbudil spešnega voznika ter ga prašal za ime; ta mu je odgovoril, da se piše za Primožiča in da je iz Železnikov doma, kar se je pa orožniku sumljivo zdelo, kajti zvedlo se je, da je njegovo pravo ime Luka Primožič in da je posestnik v Dol. Dobravi. Primožič je velel orožniku, da mora z voza stopiti, češ da nima pravice se z njim voziti; ker pa ta ni hotel vstati, je orožnik puško odpodil. Primožič je pa začel udrihati po konjih, da bi bil temu neljubemu položaju ušel, kar se mu pa le ni obneslo. Sodišče je obsodilo Oblaka na 6, Primožiča pa na 4 mesece težke ječe. — Premetena sleparka. Ana Potočnik postrežnica v Ljubljani, znala je jako vabljivo pripovedovati Mariji Skvarce o dobrem zaslužku delavk v tobačni tovarni in se čuditi, če se je Marija Skvarce zavzela za to, da bi tudi ona bila rada sprejeta v tovarno. Ana Potočnik je takoj obljubila, da ji bode preskrbela službo, ali, ker vsaka reč nekaj stane, tako ji je morala tudi Skvarce v gotovini dati za napravo prošnje, za koleke, za zdravnikarje itd. v posameznih stroških do 60 K 60 v., katere je Potočnik zase porabila. Sevé, da je Marija Skvarce kasneje uvidela, da je bila za svoj težko prislužen denar osleparjena. Potočnik pa je tudi jako bojevitka ženska; dne 8. junija t. l. je Ivano Korošec vrgla na tla, jo je po vratu opraskala in ji tudi nekaj las raz glave izpulila. Sodni dvor jo je na 5 mes. ječe obsodil. — Pustga je pobodel. V Žurjevi gostilni na Colu je bil letos na pustno nedeljo ples, katerega se je tudi Janez Benčina iz Orešja s svojo ženo in hčerjo udeležil. Proti polnoči se je za paradi neke vožnje z Andrejem Škvarčetom v kuhinji skregal ter ga pahnil od sebe, ta pa je zgrabil neki stol in s njim Benčino po glavi udaril, da je krvavel; vendar se je posrečilo navzočim nju pomiriti. Ko se je Benčina po polnoči z ženskama vračal, skočil je izza nekega vogala Alojz Bajc posest. sin iz Višenj ter ga z nekim dolgim polenom po glavi udaril, da se je ta zgrudil na kar je Bajc stekel. Bajc se zagovarja, da ga je zaradi tega napadel, ker ga je preje v gostilni zmerjal s kilovcem. Sodišče ga je obsodilo na 3 mesece ječe. Škvarča pa na 4 dni zapora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Kap zadela je v Parizu princeznjo Bonaparte. Ko je padla si je zlomila nogo. Njen položaj je jako nevaren. — Umor v šoli. V Kongkongu je bil v šoli od svojih učencev umorjen kitajski učitelj Jeung Kuwam, ker je bil prišlaš reformske stranke. — 15.000 delavcem odpovedano je v švedskih tovarnah radi mezdnih nesporazumljenj.

Skrivnost, kako postati star. Znanstveno statistiko o življenju najstarejših ljudi na Šaschem je sestavil s pomočjo šaske vlade in raznih zdravnikov dr. Meinert v Draždanih. Meinert je pedal o vlezanimivih sadovih tega svojega truda pregled draždanskemu »društvu za splošno korist«, ki ga priobčuje »Frankfurter Zeitung«. Pokazalo se je, da je od rodovine mnogo odvisna starost. Večinoma vsi stariši starih ljudi so tudi ukaali visoko starost. Zanimiv je na slednji slučaj. Neki star mož je deveti otrok svojih starišev. Osemdeset let je bil star njegov oče, ko je bil on rojen. 61 let star se je oženil z 20 letno deklico. Njuni trije otroci so tehtali ob rojstvu 12 8 in 7 funtov. Dva sta zdaj vseučiliška profesorja. Kar jih je starih po 70 let, so vsi bolj majhne postave. Lasje imajo celo po 90 let stari še vse, zob pa večinoma nobeden več vseh. Zato imajo pa čeljusti tako trde, da ne pogrešajo zob prav nič. Brati ne more skoraj nobeden brez očal. Slišijo tudi ne vsi več dobro. Mnogi izmed njih še prav lahko opravljajo vsako delo. Tako vodi neki 95-letni starček še sam gospodarstvo in prav nič ne misli, da bi preje umrl, kot otroci. 70 let stari možje spó po 8 ali 4 ur. Važen je pri starosti temeramet. Med 70 jih je bilo le 5 resnih. Vsi drugi so kaj živahni in burkasti. Reče med takimi, ki so stari po 70 let, je malo. Umivajo ali kopljejo se ne preveč radi. Zrak imajo v svojih sobah silno slab. Imajo pa silno strast do jedi, zlasti do rastlinske hrane in sladkih jedil. Kar se se tiče pijače, pa dr. Meinert, ki je hud antialkoholik, ni našel posebne zmernosti. Tako pije neki stariček vsak mesec en liter žganja, ki ga previdno razdeli v 30 delov. Neka stara ženska je vsaki teden trikrat pijana vsled žganja. Najbolj neugodno pa upliva na starost kajenje, ker silno razburja živčevje. Največ ljudi umrje, tako trdi dr. Meinert, vsled tega, ker si po kajenju preveč razdražijo živce.

Mojsterski čin zrakovplovca Santos Dumont-a. Kako se je dobro znanemu zrakovplovcu Santos-Dumont posrečilo pri svoji zadnji vožnji pred svojimi hišnimi vrtni izkrcati, pripoveduje sam tako: »Zelo dolgo sem mislil na to, da bi enkrat napravil vožnjo s svojim balonom čez Pariz in se končno ustavil pred oknom svojega stanovanja. Da bi si izkrcanje pri oknu omogočil, sem si dal narediti na balkonu nekaj dvigovalni most, katerega bi lahko moji služabniki v vsakem slučaju spustili in pripravili. Včeraj ob četrti uri zjutraj sem zapazil, da je vreme za moj načrt kakor nalašč, lahek veter mi je obljubljal, da se bom lahko izkrcal pred svojo hišo. Takoj se podam v svoj aeropark v Neuilly, kjer so moji sluge še spali. Kakor tat sem moral preplezati ograjo. Delavce sem zbudil in kmalu je bil balon napolnjen. Ob polu 6 uri sem zapustil Neuilly. V dveh avtomobilih sta mi sledila dva delavca, da bi mi v slučaju nesreče pomagala. Plaval sem najprvo nad bou-lonskim gozdom ter od tu obrnil svoj balon proti Porte Dauphine. Ko sem došel do parka de Bois, sem se spustil do višine 30 metrov. Česte so bile prazne, ker je bilo še zgodaj v jutru. Le par šikarjev, ki so mislili, da z njimi konkuriram, je bilo priča moje vožnje. Od parka sem se obrnil na desno proti Place d'Etoile, kjer sem obvozil parkat slovolok in sicer po voznih pravilih od njegove desne strani. Večkrat sem ga moral obkrožiti, predno sem našel park Champs Elysees. Vedno v višini 30 metrov sem plaval nad elysejskimi polji in došel do svoje hiše št. 144. Zalihože, da so moji sluge še spali, vsled česar se nisem mogel izkrcati pred balkonom, marveč pri hišnih vratih.

Dobra kupčija. Nedavno je dobil neki duhovnik pri nekem starinarju v mestu Pinerolo (Piemont) staro sv. pismo, ki je bilo tiskano l. 1450. Naslovna stran in še več drugih strani je že manjkalo, sploh je bila knjiga precej poškodovana. Prekupčevalec jo je dal za 80 cent. in je bil vesel, da se jo je znebil. Dotični duhovnik pa je kmalu nato isto sv. pismo prodal nekemu zvedenemu zbiratelju za 3.600 lir.

Za »Ljudski sklad«.

darovali so sledeči p. n. gospodje:
Fr. Povše, drž. in dež. poslanec 20 K, Vilj. Pfeifer, drž. in dež. posl. 20 K, Mih. Arko, dekan 5 K, Fr. Košak, dež. poslanec 5 K, Fr. Jaklič, dež. posl. 10 K, Jan. Sajo-

vic, 10 K, Janez Stanonik, 10 K, Kat. pol. društvo Stara Loka 5 K, A. F. 5 K, Jos. Siška, knez-škof kan. 5 K.

Društva.

(Hranilnica in posojilnica v Trzinu) je imela v prvi polovici t. l. prejemkov 75.488 kron 13 vin. in izdatkov 72.054 K 10 vin.; skupaj prometa 147 542 K 23 vin. 316 strank je vložilo 43.548 K 15 v., 84 dvignilo 11.308 K 59 vinar.; tako da se je več vložilo 32.239 K 56 vin. Novih posojil se je izplačalo 32 v znesku 30.369 K 62 v., vrnilo se je (12 posojil popolnoma, druga deloma) v znesku 7062 K 55 vinar. tako da se je več posodilo 23.307 K 07 vin. Stavilo zadrušnikov se je pomnožilo za 16 udov. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 98 uničilo pa 13 — Zadruga je imela s 30. junijem t. l. 115 udov. Vložniki imajo na 384 knjižicah vloženi 128 350 K 12 vin. Na 109 posojilih dolgujejo udje 93.986 K 06 vin. Naloženega denarja ima zadruga 34.901 K 02 vin. Hranilnica in posojilnica v Trzinu je začela poslovati 25 marca 1901. Res vidno napreduje.

(Začasni odbor I. hrvatskega društva »Kolo« v Ljubljani) vabi na zabavno večer, katerega priredi s svojimi tamburaši v nedeljo dne 12. julija t. l. v prostori arene »Narodnega doma« s sledečim vsporedom: 1. Pozdravni govor. 2. V. Parma: »Mladi vojaki«, koračnica, za tamburice priredil M. pl. Farkaš. 3. M. pl. Farkaš: »Pozdravljam te«, mazurka. 4. * * »Naše pjesme«, venci hrvatskih pesmi. 5. V. G. Brož: »Sve za domovino«, popotnica. 6. I. pl. Zajc: »Domovini i ljubim«, pesem. 7. * * »Sokolska koračnica«, za tamburice priredil M. pl. Farkaš. 8. F. Jinda: »Karišik slovenskih pesem«. 9. Vogrič: »Na zdar«, koračnica. — Vstopnina prosta. — Vstop je dovoljen le proti izkazu povabila. — Med vsporedom govori in šalja pošta. — Začetek ob osmi uri zvečer. — Velikodušni darovi se porabijo v društvene namene. — Za mnogoštevilni obisk se priporoča in prosi

začasni odbor.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bolezen sv. očeta.

Rim, 8. julija. (C. B.) Papež je minulo noč razmerno mirno preživel. — Zdravniški buletin ob 9. uri 30 minut se glasi: Bolniški proces na pljučih kaže, da se konča. Sapa težja in bolj ovirana, kot včeraj. Splošno stanje ni pomirljivo. — Mazzoni izgubil vso nado, ki jo je imel še sinoči.

Rim, 8. julija. Najnovejši zdravniški buletin se za življenje sv. očeta jako neugodno glasi, vendar pravijo, da je v istini položaj še neugodnejši, kakor so ga opisali v buletinu zdravniški. Moči vedno bolj ginejo, napravljajo se komplikacije, katerih ne bo pri ledvicah mogoče odstraniti. Življenje sv. očeta je izgubljeno. Rešitev ni mogoča.

Rim, 8. julija. O sv. očetu se poroča: Popoldne je opaziti izvenredno propadanje moči. Kardinal Vanutelli je bil pozvan k sv. očetu. Sv. oče je težko govoril. Često ga ni mogel razumeti. Kardinal je podelil sv. očetu absolucijo.

Rim, 8. julija. Sv. oče je tekom dopoldneva dejal: Karkoli pride, za vse hvalim Boga. Vse vas ljubim. Skoro bom šel od tod.

Rim, 8. julija. »Voce della Verità« pravi, da je pri sv. očetu izginila lyanosa na nogah in rokah, pač pa je še vedno komplikacija okolu ledvic.

Rim, 8. julija. Eden izmej prvih, ki je prišel danes v Vatikan, je bil vodja sikstinske kapele Perossi, ki se je informiral o boleznih sv. očeta. Ko je dobil pomirljiva poročila, je izjavil, da gre na deželo, kjer bo dogotovil neko glasbeno delo. Ako bi bil položaj sv. očeta že sedaj popolnoma brezupen, bi ne mogel iti iz Rima, ker bi kot dirigent sikstinske kapele moral biti za vsak slučaj v Rimu navzoč.

Rim, 8. julija. Tujim osebam ni dovoljeno hoditi gledat zdravniške javne, ki leži na ogled v Vatikanu.

Črnomelj, 8. julija. V Adlešičih smo 6. julija zvečer ob 9. uri 15 m. čutili lahek valovit potres, ki je prišel od vzhoda.

Dunaj, 8. julija. Cesar se je danes zjutraj odpeljal v Iši.

Dunaj, 8. julija. Avstro-ogrski poslanik pri Vatikanu grof Szecsen je obšel na škrlatici.

Dunaj, 8. julija. Tukajšnjega strokovnjaka v kisikovitih inhalacijah dr. Karola Diema je naprosil osebnih zdravnik, naj bi odpotoval v Rim. Diem je v tej zadevi govoril z nuncijem, tik pred odhodom je pa dobil dr. Lappo-nijevo brzojavko, naj ne odpotuje.

Zagreb, 8. julija. Tu se je ustanovila »Matica učitelje kraljevine Hrvatske in Slavonije«.

Zagreb, 8. julija. V zlatarskem okraju je poskusil že nastalo zmešnjavo povečati še reški »Novi List«, ki pravi, naj bi bil ondi voljen dr. Franko Potočnjak. Kakor se čuje, je narod za dr. Pero Magdića in bi bile vsake druge kandidature le rušenje sloge.

Varaždin, 8. julija. Iz hrvatskega Zagorja se poroča, da je v okraju Ivanec došlo do vstanka proti mažaronom. Mažarone je ljudstvo vleklo pred župnijsko cerkev, kjer so morali priseči in podpisati izjavo, da ne bodo nikdar več glasovali za mažarone. Ob enem je nad 300 mož podpisalo peticijo na hrvatski sabor za finančno samostalnost in spremembo volivnega reda. Oblasti so zaprle 30 oseb. Od onih, ki so bili zaprti radi dogodkov v Ludbregu, je bilo te dni izpuščenih na svobodo okolu sto.

Split, 8. julija. Župan Milić je izdal oklic za združenje obeh hrvatskih strank v Dalmaciji.

Belgrad, 8. julija. Dne 13. julija se vrši tu strankarski shod radikalne stranke. Državna svetnika Pašić in Vuić sta odstopila, ker so ministri Velković, Živković in Stojanović podpisali njihova imenovanja drž. svetnikom, dasi so bili proti njima in so to svoje nasprotstvo priobčili po imenovanju v listih. »Ni izključeno, da tudi imenovani trije ministri odstopijo. To kaže, da so radikalci v prepiru. Neodvisni radikalci, ki se sedaj imenujejo radikalni demokratje, bodo pri volitvah, ki bodo 8. septembra po starem koledarju, samostojno nastopili.

Belgrad, 8. julija. Angleška vlada je stavila srbski vladi pogoj za zopetno diplomatsko zvezo. Angleška vlada zahteva, da so vsi morilci kralja Aleksandra izključeni iz armade in iz ministertva. Angleška je hotela, da bi tudi ostale vlasti to zahtevale, a jih ni pridobila za to.

Belgrad, 8. julija. Vsi časopisi protestirajo, da bi bili polki, ki so se vdeležili zarote proti kralju Aleksandru, premeščeni na deželo.

Berolin, 8. julija. Poslancu Beblu je zapustil bivši bavarski častnik Kollmann polovico svojega premoženja, ki znaša 800.000 mark. Bebel išče sedaj Kollmannove dediče.

London, 8. julija. Tu so razširjene jako neugodne vesti o zdravju kralja Edvarda. Opetovano pade kralj vsled bolezni na sru v omedlevalo.

Žitne cene

dne 8. julija 1903.
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	K 7-19	do 7-20
Rž za oktober	6-10	6-11
Oves za oktober	5-33	5-34
Koruza za julij	6-32	6-33
» za avgust	6-32	6-33
» za september	6-35	6-37
» za maj 1904	5-22	5-23

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K —	do —
Rž južne železnice	6-20	6-40
Ječmen	—	—
» ob Tisi	—	—
Koruza ogrska	6-65	6-80
Činkvart	7-50	8-—
Oves srednji	5-85	6-05
Fitol	11-—	12-—

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo

z znamko

449 104-29

sta najbolj koristni
štedilni mili
za hišno rabo.
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann

izdelovatelj mila

in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Rogaški „templjiv vrec“ z vinom

deluje izredno

osvežujoče in

pospešuje zdravje

901 1-1

Barve, s katerimi more vsakdo barvati razno
svilo, zastore itd. ima v raznih vzorcih v zalogi trdka
BRATA EBERL v Ljubljani, Franciskanske ulice.
Vnanja naročila proti povzetju. 524 12 11-11

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 746.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah, v mm.
-----	----------------	-------------------------	-------------------------	----------	------	---------------------------

7	9. zveč.	732.8	11.6	sl. sever	dež	
8	7. jut.	732.4	11.3	sr. jvzh.	obl.	29.7
	2. popol.	731.8	18.5	sr. jvzh.	del. jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 13.4°, normale 19.5°.

Dunajska borza

dné 8. julija.

Skupni državni dolg v notah	100.30
Skupni državni dolg v srebru	100.30
Avstrijska zlata renta 4%	120.90
Avstrijska krona renta 4%	100.65
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92.75
Ogrska zlata renta 4%	120.85
Ogrska krona renta 4%	99.45
Ogrska inv. renta 3 1/2%	90.95
Avstro-ogrsko bančne delnice	16.05
Kreditne delnice	661.50
London vista	239.35
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117.55
20 mark	23.45
20 frankov	19.05
Italijanski bankovci	95.15
Č. kr. cekini	11.28

Organista,

unetega in izurjenega cecilijanca išče pod-
pisani župni urad. Stanovanje prosto, plača
po dogovoru. Nastopil bi lahko takoj ali pa
po sv. Mihaelu. Ponudniki naj se blagovole
zglasijo osebno.

Župni urad Mošnje, 7. julija 1903.

Ivan Krst. Trpin,
župnik.

Kočija

dvovprežna, prostorna in močna, z iz-
redno dobrimi aksami na olje, za osebo
na deželi kaj uporabna, je za nizko ceno
140 glid. na prodaj v Ljubljani, Komen-
skega ulice šte. 11. 2-1

Naznanilo!

Kupujem vsako poljubno množino in
plačujem po najvišjih cenah in sicer lepe
suhe gobe, dalje sveže nabrane rubeče
jagode, pozneje maline in tiče ja-
gode (Preiselbeeren).

Josip Leuc,
trgovec

857 3-3 Ljubljana, Resljeva cesta.

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI,

Pred škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Otvoritev nove trgovine!

Ljudno naznanjam, da bodem z 11. t. m. otvoril v Šiški, ob glavni
cesti poleg cerkve, hišna šte. 2 (v hiši gosp. Seidel-na)

Špecerijsko trgovino

in prodajo moke na drobno in debelo.

Her mi je na tem, da p. n. odjemalce vsekoli zadovoljim, bodisi glede
kakovosti blaga, bodisi glede nizkih cen, upam, da bode p. n. glavno občinstvo
mojo dobro voljo upoštevalo, ter moje prizadevanje postrezati z najboljšim
in najfinjšim blagom, podpirati z najmnogobrojnejšim obiskom.

U nadeji, da mi izkažejo p. n. odjemalci svojo naklonjenost, bilježim
z odličnim spoštovanjem

646 12-10

Makso Laurenčič.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

110 95-04

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Prva tovarna koles (bicikljev) Iv. Puch v Gradcu

katere sloviti izdelki so dosedaj še vedno najboljši in neprekosljivi
ter zavarovani z oblastveno vpisano znamko **I. Puch v Gradcu**
podelila je

glavno zastopstvo za celo Kranjsko
strokovnjaku gospodu

Fran Čudnu v Ljubljani

pri katerem so vsakemu na vpogled razpostavljeni razni modeli.

341 18

G. PICCOLI

lekarnar v Ljubljani

dvorni dobavitelj Nj. Sve-
tosti papeža

priporoča naslednje izdelke svo-
jega kemično farmacevtskega
laboratorija, ki se izdelavljajo
kot sicer vsi drugi medikamenti z naj-
večjo skrbnostjo in snažnostjo.

Piccolijeva želodčna tinktura krepi
želodec, vzbuja veselje do jedi, pospe-
šuje prebavo in odprtje ter je posebno
učinkovita pri zaprtju. 1 steklenica 20 vin.

Piccolijeva železnata vino se uporablja
primalokrvnih, nervoznih in slabotnih
osebah z najboljšim uspehom. Pollitera
steklenica 2 K.

Piccolijevi sirupi iz malin ali fama-
rinde dajo z vodo pomešani izvrstno in
zdravo pijačo. Kilogramska steklenica, pa-
steurizovana K 1.30.

Zunanja naročila po pošti-
nem povzetju. 708 (50-14)

P. n. odjemalci si lahko ogledajo

naš znameniti laboratorij

Vožnjekarte

in

tovorni listi

v

AMERIKO.

Kraljevi belgijski pošni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje:

Red Star Linie
Dunaj, IV., Wiednergürtel 20.

ali pa 318 18

KAROL REBEK v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Pekarija

v sredini trga se takoj dá v najem pod jako
ugodnimi pogoji. Obsega: pekarno, prodaj-
alno, kuhinjo, sobo, klet, drvarnico, hlev in
vrt. Kdor ima veselje bivali na deželi, naj te
lepe prilike ne zamudi. Pekarna je moderno
urejena.

Veš se poizvé pri **Albin Hauptmanu**,
Jesenice, Gorenjsko. 877 3-3

Naročajte izborno ljubljansko delniško pivo

iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

Naročila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Gradisce 7.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri kramljanju, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako kramljanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Ströbelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 216